

Seminariis, vel Regularibus domibus Cathaloniae, ubi Artes & Theologiae legitime doceantur. Caveat tamen Cancellarius, ne sub hoc obtentu non legitimi Cursus subreant.

TITULUS XXIII.

De Regula ab Scholaribus, dum vacant Studiis, observanda.

§.24. Cujuscumque facultatis Auditores cursum in quavis scientia legitimum peregrisse non censentur, nisi in Philosophia per triennium, in Medicina vero, Jurisprudencia, & Theologia quadriennium diligenter stas horis tam ante quam post meridiem lectionibus tam ordinariis quam extraordinariis, necnon Theibus propugnandis, & quibuslibet aliis consuetis literariis actibus interfuerint, prout singulis Achademiae leges praescribunt.

Qua condicione Cursus legitimus, & completus censendus sit.

A quolibet Auditore semel in anno defendenda aliqua Thesis.

Omnes Philosophiae, Medicinae, Juris prudentiae, & Theologiae Auditores quotannis semel Thefim aliquam in propria facultate, ex iis, quae ad singulas hebdomadas ex suggestu proponi solent, sub Magistri praesidio defendere parati sint, & ad ejusdem nutum defendant, nisi legitime impediatur.

Diligenter vero Scholasticus inquirat, an id ipsi praesiterint, praesertim cum pro Baccalaureatus examine veniam ab eodem Scholares petierint.

Curriculo ad Baccalaureatum legitime peracto, Philosophiae, Medicinae, & Theologiae Studiosi in annum; in biennium vero utriusque Juris ad Achademiam placitum suae unusquisque facultati diligenter incumbat, priusquam ipsis pro Licentiae gradu examini subire concedatur.

Tempus post Baccalaureatum ceteris vacandi studis.

Grammaticae Latinae & Graecae, Humaniorum literarum, & Matheos Candidati annorum rationem & numerum eisdem Achademiae Sanctionibus praescriptos observent. Artium quoque cultores Summulis, Logicae, Metaphisicae, Phisicae triennio dent operam, ut pariter Achademicis legibus statuitur.

Medicinae Auditores Anno Primo lectionibus Cathedrarum primariae, Prognosticorum, & Anatomies horis antemeridianis intersint; post meridiem vero lectionibus Cathedrae Vespertinae, & Methodi: Anno Secundo primariae Prognosticorum & Anatomies antemeridiem; Methodi & Chirurgiae post meridiem: Anno Tertio Primariae & Anatomies ante meridiem; Methodi & Chirurgiae post meridiem: Anno Quarto Primariae Prognosticorum & Anatomies ante meridiem; Vespertinae & Chirurgiae post meridiem. Lectiones quoque simplicium, ut ipsis injungitur, non omitant.

Juris prudentiae Studiosi audiant Anno Primo ante meridiem Institutiones Civiles, ut in titulo decimo statutur; Itidem Cathedrae Pandectarum Primariae intersint: Mox accedant ad lectiones extraordinarias Institutionum primi & secundi libri; post meridiem Vespertinam Juris Canonici Cathedram adeant, tum in privatis exercitationibus sint frequentes; Anno Secundo ante meridiem Institutiones Civiles, ut in titulo decimo Cathedram Primariam Canonum, & lectiones extraordinarias Institutionum Civilium libri tertii & quarti audiant; post meridiem Pandectarum Cathedram Vespertinam, & in exercitationibus privatis intersint: Anno Tertio ante meridiem Institutiones Civiles, ut in titulo X. Cathedram Codicis primariam, & lectiones extraordinarias libri primi & secundi Institutionum Civilium; post meridiem Cathedram Vespertinam Codicis, & easdem privatas exercitationes obeant: Anno Quarto ante meridiem lectiones extraordinarias Institutionum Civilium libri tertii & quarti, & Cathedram Decreti; post meridiem Cathedram Voluminis, & privatis pariter exercitationibus vacent. Cathedras Digesti veteris etiam audiant, ut ipsis praescribetur.

Qui Juri Canonico student, exacto prius in Juri prudentia Civili biennio, id est anno tertio, audiant ante meridiem Institutiones civiles, ut in titulo X., insuper & lectiones extraordinarias Institutionum civilium libri primi & secundi, & Cathedram Decreti; post meridiem audiant lectiones Decretalium, ut eodem titulo X.: Anno quarto ante meridiem lectiones extraordinarias Institutionum Civilium libri tertii & quarti, & Cathedram Concilii Tridentini; post meridiem Decretales, ut praefato titulo. Audiant quoque Cathedras Sexti, & Clementinarum horis sibi assignandis.

Porro Praeceptores sedulo curabunt, ut Juris utriusque Studiosi quaecumque hac super re ipsis injuncta & praecipia fuerint, diligentissime praesentent. In hoc idem non dispensent diligentiam Cancellarius adhibebit, qui lectionum extraordinariorum distributionem ad Institutiones civiles antemeridianis horis explicandas, prout ipse utilius censuerit, temperabit.

Juris civilis Studiosi, si Juris hujusmodi quadriennio annum Juris Canonici cursum adjuverint, Juris utriusque Baccalaureatum consequi poterunt; idque vicissim pro Canonistis valeat.

Theologi in quadriennium tam ad Primariam quam ad Vespertinam ejusdem, quam secuntur, sententiae Cathedras assidui esse teneantur. Scholasticae autem ad Primariam propriae sententiae, & ad Vespertinam Doctoris Suarez. Verum omnes pariter Anno primo Philosophiae morali, secundo, tertio, & quarto Cathedrae Sacrorum Bibliorum, & Theologiae morali operam dabunt.

Scholaribus a Grammatica ad Theologiam non nisi semel liceat exactum anni curriculum in eadem facultate repetere, nisi ob affectam valetudinem secus facere cogantur.

Qui legitime Cursum ad Baccalaureatum peregerit, ut postmodum ad Licentiae gradum promoveatur, iterum se exercere, & novum, ut in quavis facultate praescribitur, sui periculum facere obligetur.

Ad Licentiae gradum promovendi novum sui periculum facere teneantur.

TITULUS XXIV.

De Chirurgia Studiofis.

Chirurgiae Auditores per examen admittendi.

Qua condicione Magisterium is conferendum.

Quae eorum sint Privilegia.

§.25. Ad Chirurgiae studium se conferre volentes, congruenter in latino sermone, & Philosophia veritati sint; qua de re, ut in Achademia moris est, non aliter, quam praevio examine & approbatione admittantur. Praecipuos hujus artis Tractatus a Praeceptore, triennio excipiente de Scripto. Quadriennium insuper experimentis Chirurgicis diligenter impendent in hac vel alia Civitate, in qua sit Collegium Chirurgorum, donec Magisterij honorem assumentur: quem non ante obtinebunt, quam lectionem ex Guidonis Tractatu de Vulneribus, Ulceribus, & Tumoribus forte ducendam in semihorae spatium habeant, & in tres continuas horas a Medicinae & Chirurgiae Professoribus examinentur & approbentur; nec non stipendia, quae jure, & ex Achademia praescripto pendi solent, persolvant: triginta videlicet libras monetae Cathalanae, ex quibus viginti quatuor distribuuntur inter Examinatores & Cancellarium, cui tamen duplex portio debetur; reliquum inter Secretarium & Ministros.

Gradum ejusmodi consequutus pro toto Cathaloniae Principatu Chirurgiae Magister censeatur, nec aliam sine Archiatro sine Collegii probationem aut licentiam desideret.

Qui Chirurgiae triennium in hac Universitate legitime confecerit, ad Magisterium vel ex Collegio Barchinonensi, vel ex Archiatro obtinendum, dimidium solum, persolvat distributionem, quas ceteri dependere obligantur. Eo praeterea peculiari beneficio & privilegio gaudeat, ut pro suo jure in quavis Principatus parte Chirurgiam facere possit. Collegium vero Barchinonense, nulli Magisterium demandare valeat, qui testimonium Achademiae Secretarii non exhibuerit, quo legitime constet, triennale curriculum rite & ex Achademiae Sanctionibus peregrisse.

Chirurgiae Studiosi uti veste Achademica non astringantur, dummodo decenter aliquincedant.

TITULUS XXV.

De stipendiis, sive pecunia distributionibus, ad gradus suscipiendos persolvendis.

Gradum aliquem suscipiendi ad examen non admittendi nisi post datam statutam pecuniam.

Quae vero pro quolibet gradu sit summa.

§.26. Qui gradum Baccalaureatus, Licentiae, Doctoratus, sive Magisterii in qualibet facultate suscepturus sit, consuetam in hac Universitate apud Achademiam Secretarium pecuniam summam deponat; alioquin eum nequaquam ad examen Cancellarius admittat. Ejusmodi vero pecunia partim in Achademia compendium cedet, partim in Scholasticum, Doctores, & Ministros, qui hujusmodi actus ex officio interfuerint, distribuatur.

Videlicet: Pro Baccalaureatu cujuscumque facultatis sex libras monetae Cathaloniae, ex quibus duodecim regalia Cancellario, sex

Examinatoribus singulis, tria Bidellis singulis, unum singulis Apparitoribus, duo Coereemoniarum Magistro, decem Secretario, decem arario Achademiae attribuuntur.

Pro Baccalaureatu sex libras monetae Cathal.

Pro Licentiae gradu in Jure canonico vel civili, octoginta libras solvantur, quarum dimidia summa tribuatur arario; ex altera vero Cancellario sex libras; Patrono quatuor: tres singulis Examinatoribus; Secretario quatuor: Bidellis tres: una singulis Apparitoribus: una Coereemoniarum Magistro.

Pro Licentia in Jure 80. lib.

Pro Doctoratu in Jure canonico vel civili libras centum & viginti quatuor; ex quibus quadraginta quatuor ararium sibi vindicet, ex reliquis octoginta Cancellarius duodecim, sex Patronus, singuli Juris canonici vel civilis Doctores tres, ceteri aliarum facultatum Doctores vel Magistri, singuli singulas, Secretarius sex, singulas singuli Bidelli, singuli Apparitores singula, unam Magister Coereemoniarum.

Pro Doctoratu in eodem 124. lib.

Pro Licentiae gradu in Theologia, & Medicina libras sexaginta, ex quibus triginta sex arario. Ex reliquis viginti quatuor Cancellario quatuor: Patrono duae: singula singulis Examinatoribus: Secretario duae: Bidellis, Apparitoribus, & Coereemoniarum Magistro singula dependantur.

Pro Licentia in Theologia & Medicina 60. lib.

Pro Doctoratu in Theologia, & Medicina nonaginta quatuor libras; ex quibus triginta quatuor arario; ex reliquis sexaginta Cancellario octo: Patrono quatuor: duae Medicinae Doctoribus: Septem regalia ceteris Doctoribus, seu Magistris: singulis Bidellis setqui libras: singulis Apparitoribus singulae: libra una Magistro Coereemoniarum.

Pro Doctoratu in eisdem 94. lib.

Pro Licentiae gradu in Artibus quinquaginta libras; ex quibus triginta arario; ex viginti reliquis Cancellario tres: Patrono duae: singulis Examinatoribus singulae: Secretario duae: Bidellis quatuordecim regalia: duodecim Apparitoribus: sex Magistro Coereemoniarum.

Pro Licentia in Artibus 50. lib.

Pro Magisterio in Artibus quinquaginta quatuor libras; ex quibus viginti quatuor arario; ex reliquis triginta Cancellario duae: una Patrono: singula singulis Artium Magistris: ceteris Doctoribus septem solidi: Secretario duae libras: singulis Bidellis quinque regalia: singulis Apparitoribus quinque: & quinque Magistro Coereemoniarum.

Pro Magisterio in iis 50. lib.

Si quid ex pecuniarum summis ad distribuendas propinas assignatis superstit, in ararium inferatur; si quid vero defuerit, ex eodem depromere liceat.

Quod superest ex assignatis in ararium inferendum.

Ex summis, sive portionibus pecuniarum, quae pro licentiis Canonum, Legum, Theologiae, Medicinae, & Artium, Achademiae arario solvantur, poterit pro arbitrio Cancellarii decerpi & erogari, quidquid pro impensis, ex more Achademico fieri solitis in licentiae functionibus opus fuerit: videlicet triginta sex libras in Licentiis utriusque Juris: Viginti quinque libras in Licentiis Theologiae, & Medicinae: Viginti libras in Licentiis Artium: ac demum pro Doctoratus seu Magisterii solemnibus in quavis facultate duodecim libras, quae pro singulorum Doctoratum, seu Magisteriorum collatione ex sum-

ma pariter ad Ararium pertinente deducen- tur . Hac autem impensa augeri non possit , tametsi plures eodem tempore Doctoratum seu Magisterium suscipiant .

Ad gra- dus non ad- mudi pecunias auisiant .

Si quis Baccalaureatum, aut Licentia honorem petens, ab Examinatoribus repulsam patiat, vel quia praefinitum legendi tempus non expleverit, vel quia dignum pro gradu suscipiendo peritiae specimen non exhibuerit, pecunia ad id deposita non secus, ac si gradus conferretur, distribuenda erit. Candidato autem huiusmodi rursus examinando vel annum vel brevius etiam, si ita aequum videbitur, temporis spatium statuatur, addito tamen onere consuetas iterum impensas faciendis quod si in altero examine defecerit, deinceps non admittatur .

In Anniver- sario Concep- tionis B. Ma- riae Virginis Theses prop- ugnantibus Baccalaurea- tus gratis dan- dus .

Scholaribus, qui in Anniversario & solemni Oaiduo juxta laudabilem praesentis Universitatis consuetudinem, Conceptioni B. Virginis Mariae confecrato, Theses literarias pro Achademia propugnaverint, Baccalaureatus gratis, non tamen absque examine, conferatur .

Prator Cervariae, aut quicumque alius Magistratus, nocturnis horis, quibus in Achademia pro Licentiis examina haberi solet, Doctorum seu Magistrorum famulos venientes & abeuntes nec impediatur, nec remoretur .

Ceremonie in gradibus conferendis observandae .

Dum in Achademia Doctoratus & Magisteria solemniter conferuntur, Doctores seu Magistri, suae quilibet facultatis insignibus exornatus, huic celebritati intersint, ad quam ab adibus Cancellarium deducunt, quem a sinistris comitabitur Candidatus sola ornatus Epomide seu Almutio, a dextris autem Patronus; rursusque omnes, collatione gradus peracta, ab Achademia ad eandem Cancellarii aedes rite & de more progredientur, ita tamen, ut Patronus, & recens Laurea insignitus locum, unumquique proprio gradui destinatum, obtineat .

TITULUS XXVI.

De Examine ad Gradus promovendorum .

Ad gradus promovendi se cursum rite confectis, probare te- neantur .

§. 27. Cum par aequumque sit, ut qui ad Academicos gradus aspirant, ingenium pariter omni solertia excolere, & doctrinam cumulare satagant, jure optimo statuitur, ut Scholares omnes, qui pro quovis gradu ad examen vocandi fuerint, legitimis antea documentis Scholastico ostendant & probent, se cursus ex praescripto Achademico constitutos, vel in hac ipsa Universitate vel alia, rite confectis, atque ita, ut tempus praestitutum, & legitime computatum singulis gradibus respondeat ;

Videlicet pro Artium Baccalaureatus tres ejusdem facultatis integros cursus confectis oportet ; tamen, ut nullum praefatis cursibus, vel Medicinae, vel Theologiae simul impendere liceat : Pro Medicina, post adeptum Artium Baccalaureatum, quadriennium : Pro utroque Jure, praeter confectum Dialecticae curriculum, quadriennium pariter juxta Sanctiones Achademiae : Pro Theo-

logia quadriennium etiam absolvisse, ac insuper acquisivisse in Artibus Baccalaureatum, vel saltem peregrisse ad eundem obtinendum legitimos cursus .

Examen quod esse debeat .

Qui Baccalaureatum in quacumque facultate obtinere velit, praefectionem ex tempore in semihora spatium habere debeat . Postmodum vero tres Doctores seu Magistri, vel perpetuam vel temporalem ejusdem facultatis Cathedram obtinentes, quibus dumtaxat in omni gradu jus examinandi tribuitur, ejusdem in illa Arte peritiam variis hinc inde quaesitis ad horam integram experimento severiori scrutentur & explorent .

Hoc autem tempus, ut etiam in Licentiae gradibus, necesse Cancellarius contrahere, potius vero ut ad seque horam porrigatur, mandare possit . Candidatus tamen quavis dignitate excellat, vel sit filius Magnatis Hispaniae, stans & detecto capite ab antiquiori Doctore Baccalaureatum petat, nec ipsum tunc Fidelli comitentur .

Juramentum ab Examinatoribus praestandum .

Cancellarius post Festum Sancti Lucae tres antiquiores ex unaquaque facultate Doctores, & singulis deinceps annis eodem ordine reliquos, destinabit, qui in eum annum ad Baccalaureatum promovendos rite examinent . Hi vero caveant, ne collusorie cum Candidatis agant, eosque de proponendis examinis punctis, & argumentorum solutionibus ex composito praemoneant, aut suffragium suum de eorumdem approbatione illis patefaciant . Proinde jurato spondeant, inunctum sibi manus, qua par est, diligentiam ad Achademiae praescriptum tam pro Baccalaureatu, quam pro Licentiae gradu, obituros seque nullatenus commissuros, ut examinis severitas labefactetur . Huiusmodi examina Secretarius in acta referet Codice ad id parato, quod si praeslare neglexerit, decem data in Hospitalis compendium dependet .

De Suffragiis approbationis, vel improbationis .

Suffragia approbationis & reprobationis per tesseras seu globulos literulis A. & R. signatos in Urnam cautim ab Examinatoribus coniciuntur, servato inter se antiquitatis ordine . Patronus autem in licentiis primum in ferendis suffragiis locum obtinebit, quae Secretarius excipiat, & mox palam proferet, ut omnibus innotescant . Publicato semel Scrutinio, fas non sit, suffragia rursus accipere ; neque etiam sub obtentu, quod aliquis impruderet vel A. pro R., vel R. pro A. in Urnam injecisset .

Juramentum ab admittis praestandum .

Candidati rite examinati, priusquam Baccalaureatus honore decorentur, quod etiam in Licentiis & Magisteriis obtinebit, fidei, ut moris est, professione praemissa, in verba ex Academiae formula praescripta jurabunt, se Immaculatam B. V. hujus Achademiae Patronae Conceptionem, & Constitutionem Unigenitus san. me. Clementis XI. strenue propugnatos . Privilegia insuper, praerogativas, & jurisdictionem praesentis Universitatis nunquam a se oppugnatum iri ; & non solum ejusmodi gradum in alia Achademia non suscepturos, sed neque subituros examen .

Ad Baccalaureatus Medicinae, Juris utriusque, & Theologiae examen Cancellarius

rius aptum & certum temporis spatium praescribet, a Pentecoste ad Festum Sancti Joannis de mense Junii . Tres Examinatores, postquam uniuscujusque facultatis candidatos rite probaverint, seorsim praeterea illos diligentiori examine explorent, ac praemisso de justitia & aequitate retinenda jure jurando, inter singulos juxta eorumdem majus vel minus meritum & peritiam praelationis ordinem constituent . Secretarius rem in acta referet, & quem cuique obtigerit praelationis locum, in Baccalaureatus diplomate adscribet, simulque Candidatorum numerum recenset ; quod si vel hoc praetermiserit, vel praelationis seriem & ordinem inverterit, officio privetur .

Porro singuli post primum deinceps Baccalaurei praeter stipendia jam praescripta pro singulis quibusque gradibus, quibus a primo Baccalaureo distat, bina insuper regalia, pendunt : Videlicet secundus in ordine regalia duo : Tertius quatuor : Quartus sex, & sic deinceps . In publicis Achademiae functionibus unicuique juxta Praelationis ordinem, ipsi constitutum locum aut gradum, sive in incessu sive in sessionibus, aut dignior, aut inferior assignabitur .

Qua conditio Licentia in artibus danda .

Ad Licentiam in Artibus obtinendam, Candidatus Philosophiae Morali in Anno dare operam, atque ita se in illis ipsis artibus, quas triennio addidit, exercere debet, ut bis Thesibus propugnandis praesit, extraordinarias lectiones per tres menses habeat, & interpretationem ex tempore inter Competitores ad Cathedram Artium vacantem instituat .

Qua Medicinae .

Ad Licentiam Medicinae annus quintus experimentis praedictis diligenter impensus exigitur, ut Achademiae Sanctiones praescribunt .

Qua Juris utriusque .

Ad Juris utriusque Licentiam biennio Candidatus exercitationi, quam vulgo Praesantiam dicunt, vacasse oportebit, exacto prius legitime quadriennio : ad Baccalaureatus Juris civilis cultores explicant Anno primo Institutionum Justiniani Libros primum & secundum : tertium & quartum Anno secundo . Thesibus praeterea ex materia Civili pro arbitrio deligenda pro suggestu defendendis unoquoque anno praesideant, quibus Juris utriusque Professores intersint . Argumenta Scholares proponant ; quorum primum quidem confirmabit & corroboravit Licentiatas, reliqua Baccalaurei . Juris Canonici Studiosi Institutionum Justiniani, ut Juris praescribitur, explicabunt, & non secus propugnandis Thesibus praerunt, quae tamen ex controversiis Canonum depromantur . Decretales etiam Libri quinti Anno primo audient .

Ita pariter Juris utriusque Candidati in Achademiae Gymnasis super hisque Institutionibus, quae biennio explicantur, se exercent, eaque dumtaxat vacationes habeant, quae a Cancellario solemnibus praesertim diebus indicuntur . Commentationes autem huiusmodi in privatis quoque adibus haberi poterunt, prout Cancellario visum fuerit, qui pro sua prudentia & arbitrio aptiorem &

utiliorem harum Juris exercitationum distributionem, ordinem, & formam dispensabit .

Qua Theologiae .

Ad Licentiam Theologiae consequendam, emenso prius legitime quadriennio, singuli Candidati ex Tractatibus, quos a Professoribus exceperint, binos publice Tyronebus in annum exponant, & decerpta ex illis Themata pro suggestu propugnanda suscipiant .

Qua deinceps in singulis facultatibus .

Ad obtinendum cujuslibet Licentiae gradum praefectio in horam integram instituitur . Mox per tres horas argumenta a tribus Doctoribus seu Magistris recentioribus contra expositam doctrinam proposita Licentia refutabit . Quo demum peracto, Doctores, qui saltem quinque praeter Patronum pro huiusmodi examine interesse debent, antiquitatis ordine inter ipsos servato, in duas continuas horas, quas maluerint difficultates ad uniuersam ejus, qui laureandus est, facultatem pertinentes, obficient, quas ipse statim dissolvat atque explanabit .

Praeter argumenta a tribus Magistris junioribus proponenda, alius deinceps ab illis Doctor quartum instruat, quod tamen horae quadrantem non excedat ; proposita vero difficultati ipsemet arguens, non autem Candidatus, satisfaciatur .

In Artium Examine qui Professores locum habeant .

In Artium examine earumdem Professorum, necnon Philosophiae Moralis, Matheos, & Rhetorices tantummodo locum habeant . In Medicina ejusdem facultatis Professores, & Chirurgiae, dummodo Magisterium in Artibus jam obtinuerint ; quod etiam in utroque Jure & Theologia servabitur, adeo ut Examinatoris nunquam fungi possit, qui simul Cathedram & Doctoratum non obtineat .

Examinatorum numerus Achademiae Sanctionibus praescriptus in huiusmodi unoquoque examine observetur . Caterum si contigerit non constare numerum ex Professoribus, vel quod absint, vel quia Doctoratu aut Magisterio insigniti non sint, adificatur Doctor seu Magister antiquior ex iis, qui Cathedrarum oppositiones, substitutiones, aliaque literarias Achademiae exercitationes frequentare solent .

Cancellarius, praeterquam necessitate urgente, neminem ex iis Professoribus, qui ad Licentiae examen, seu probationem convenerunt, e Sacello egredi, nisi post absolutum examen, patiat . Occluse Januae Claves junior Doctor asservabit . Ad lectionem, argumenta, & quaestiones rite instituendas & peragendas Cancellarius, ut moris est, certi temporis intervalla constituet, & pro singulis dispensabit ; nunquam vero patiat, Licentiae Scrutinium in horas antemeridianas & pomeridianas dividi, sed totum Scrutinium post meridiem celebrabitur, citius vel ferius pro temporum varietate, ut Cancellario placuerit ipchoandum .

Post die ejus diei, quo Licentiae examen habitum fuerit, Primarij facultatis illius Professores vacationem antemeridianam a lectionibus habeant .

Si post Licentiae Scrutinium paria inter se tam approbationis quam reprobationis Doctorum suffragia fuisse contigerit, Cancellarius

larius parti, quæ videbitur æquior, adharebit, sique Cancellarius suffragiis approbationis accesserit, id Secretarius in acta referet, ac in ipso gradus diplomate, quod Candidato tradetur, innuere etiam, & exprimere debet.

Quotiescumque Licentiæ Doctoratus seu Magisterii Scrutinium sive examen primo quoque tempore habendum erit, Cancellarius sex dies ante iudici & publicari mandet, ut quisque suum prælationis ordine locum obtinere possit; nec unquam eodem die duplex pro Licentiâ habeatur examen.

Qui in hac Universitate Licentiâ consecutus fuerit, jurato spondeat, nequaquam se ejusdem facultatis Doctoratum seu Magisterium in alia Regni Aragoniæ Universitate suscipiturum.

Tam in Licentiâ quam in Doctoratus & Magisterii insignibus recipiendis Patronum agat Doctor antiquior. In Licentiis vero & Magisteriis Regularium antiquior ex ipsa familia Doctor vel Magister eligi poterit a Regulari Candidato.

In Licentiis Patroni dumtaxat munus erit, argumenta & quæstiones Candidato propositas dilucidare, & si quando oportuerit, eidem per se respondere.

Puncta ad prælectionem assignanda.

Textus seu puncta, ad prælectionem assignanda, qualitati gradus suscipiendi respondeant, scilicet in Artibus ex Logica Aristotelis ad Baccalaureatum, ex Physicis ad Licentiâ, in Medicina ex Hippocratis Aphorismis, ad utrumque gradum. In Jure Civili ex Institutionibus Justiniani ad Baccalaureatum: ex Pandectis ad Licentiâ. In Jure Canonico ex Decretalibus ad Baccalaureatum: ex Decreto Gratiani ad Licentiâ. Pro Theologia ex Magistro Sententiarum ad utrumque gradum. Ut autem fraus omnino abfit, Tituli seu Capita forte ducantur eorum Scholastico vna cum Tabellione, qui rem actis consignet, & tribus recentioribus Magistris, si examen fuerit pro Licentiâ, cum duobus vero, si pro Baccalaureato.

Laureandus, præsertim in Licentiâ, ex tripartita sortitione Titulum vel caput eligat, unde Doctores Textum ad prælectionem designent. Tempus vero pro illa contenda viginti quatuor horarum in minori gradu, & triginta sex in majori assignetur.

Candidati intra horam a tempore conditionis, punctum, ex quo lectionem conficere debebant, singulis Examinatoribus præsentandum curent.

In Doctoratus seu Magisterii collatione, præter consuetum de more Academicæ celebritatis apparatus, Laureandus, ex subiecta quisque propriæ facultatis materia, orationem in horæ quadrantem instituet. Philosophus videlicet ex Ethicis Aristotelis, Medicus ex Aphorismis Hippocratis, Jurista ex tribus posterioribus libris Justiniani Codicis, Canonista ex Decreto Gratiani, Theologus ex Sacris Bibliis.

Dum Magisteria seu Doctoratus solemniter in Achademia conferuntur, qui duplici Magisterio seu Doctoratu est præditus, cujus maluerit, facultatis cæteri se adungere

poterit. Si vero Cathedram obtinuerit, se inter Professores facultatis ejusdem Cathedrae pro Doctoratu vel Magisterio in ea conferendo exhibebit; Quod non dispari jure in reliquis Achademiarum functionibus servandum erit. Distributiones vero, vulgo propinæ, ipsi conferantur ex qualitate gradus, quem ea occasione præferet. Nemo, quamvis Cathedram Proprietatis obtineat, nisi idem Doctorali seu Magistrali Laurea insignitus sit, hujusmodi functionibus interesse possit.

TITULUS XXVII.

De Repetitionibus Licentiarum.

§.28. Cum compertum sit, neminem Magisterii honore merito decorari posse, nisi convenienti temporis intervallo præclare se in illa ipsa disciplina exercuerit, quam profiteri debet, & satis luculenta industria suæ argumenta præbuerit, hoc legitime sancitur, ut videlicet;

Omnes Baccalaurei, cujuscumque facultatis fuerint, antequam ad examen Licentiæ recipiantur, lectionem in horam integram, instituant, & palam enuncient super aliquo propriæ facultatis Textu, qui sibi opportunior & gratior visus fuerit, ad doctrinam suam specimen exhibendum. Huic solemniter præudio intersint Patronus, & perique facultatis Doctores seu Magistri, qui Baccalaureum a propriis adibus ad Achademiam committentur, præeuntibus ex more Bidellis & Cæremoniarum Magistro, qui munere rite in omnibus satisfaciât. Prælectione vero peracta, duo ex Baccalaureis pro ingenii viribus in semihorula spatium argumenta instruent, quæ ab ipso Candidato erudita interpretatione, quæ tamen quadrantem horæ non excedat, illustranda erunt. Mox Humaniorum Literarum Alumnus accurante Præceptore, pro re nata coronidem in Achademiarum laudes imponet.

Candidatus repetitionem aggressurus, prius veniam a Cancellario impetrabit, qui diem horamque reliquis etiam Achademiarum functionibus opportunam præstituet.

Hujusmodi repetitionis tempus quatuor dies ante in Gymnasio una cum Theoremate propugnando publicetur, illamque insuper Candidatus ipse octo ante dies Patrono approbandum subjiciet.

Nemini liceat repetitionem ante promulgare, quam distributiones, vulgo propinæ, pro Licentiæ Scrutinio, simulque quadraginta quinque Regalia saltem intra quindecim a repetitione dies penes Achademiarum Secretarium deposuerit, nisi vel ægritudine vel iusto alio, quod Cancellarius noverit, impedimento retardatus; ex illis vero decem, sibi vindicet ærarium, decem Patronus accipiat, sex Professor Rhetorices, duo singuli Baccalaurei argumenta proponentes, tria Bidellis minor, totidemque Cæremoniarum Magister, septem Bidellis major, qui repetitionis Gymnasium ex Achademiarum supellectili, ut moris est exornabit, adeo ut aliunde quæsitam superinducere non liceat; Sicuti

Quid præstandum a Baccalaureis ante Licentiæ examinationem.

Gradus in aliis Achademis suscepti non cooptandi nisi prævio examine.

Laudatur hic Universitatis exceptis.

Quid præstandum in cooptandis Doctoribus.

nec sumptus ultra hic præscriptos augere, quod diligenter in omnibus Achademiarum functionibus caveat Cancellarius; si secus fiat, repetitio irrita & inanis censeatur.

TITULUS XXVIII.

De Gradibus in Achademiam cooptandis.

§.29. Gradus in aliis Achademis rite suscepti, nisi prævio examine, & per soluta dimidia stipendiorum parte, quæ per solvi consuevit, in hanc Cervariensem aggregari, seu cooptari non possint. Hæc autem stipendiorum portio inter eosdem distribuatur, inter quos in collationibus graduum integre distribuatur.

Baccalaureatus alibi susceptus in hanc Universitatem non cooptetur, nisi præter examen modo præscriptum, illum insuper certo collatum, ac tot cursus a Candidato rite confectos esse, quot in hac Cervariensi Achademia requiruntur, legitimis documentis ostendatur.

Si quis autem non modo Baccalaureatus, sed & licentiâ in alia Universitate adeptus, huic aggregari velit, non ad ipsius quidem Baccalaureatus, verum ad Licentiâ dumtaxat obligetur examen. Quod etiam pro obtinendo insuper Doctoratu ipsi suffragetur.

Quod si legitimo documento constiterit, hujusmodi gradus in Achademia Salmantiana, Complutensi, Vallisolitana, & Oicensi susceptos esse, tum ab examine tum ab hac solutione immunes erunt, præterquam a decem Regalibus, quæ pro hujusmodi cooptationis testimonio Secretario persolvuntur.

Qui Rhetoricæ, sive Matheseos in hac Universitate Cathedram obtinuerunt, & Magisterium in Artibus alibi obtinuerunt, quam in Achademia Salmanticensi, Complutensi, Vallisolitana, aut Oicensi consecuti fuissent, gradus illius incorporationem sine examine consequi poterunt; Stipendia tamen non secus, ac si examen intercesserit, iis, ad quos pertinet, distribuenda persolvent.

In Doctoratibus cooptandis ea tantum sit celebritas, ut Doctores seu Magistri in locum Achademiarum consuetum conveniant, & novus Collega palam ab omnibus rite admittatur, cui sessio in hac Universitate concessa intelligatur a die non suscepti, sed cooptati gradus.

Qui nec gradum in hac Universitate receperint, nec alibi susceptum in eadem legitime cooptarint, ad regendas Cathedras, & plerisque Achademicas functiones, ut in Statutis præscribitur, pro munere obeundas non admittantur.

TITULUS XXIX.

De Doctorum, seu Magistrorum confesso, & præcedentia.

§.30. In quovis Doctorum seu Magistrorum congressu ita sessionis ordo digeratur,

ut inter Theologos & Juris consultos, qui promiscue assidere debent, gradu antiquior præferatur; quos deinceps Medici excipiant; & postremo loco Philosophi, prout in titulo secundo sancitum est. Hic ordo pro omnium graduum & Professionum classe etiam inter Scholares, cum occasio tulerit, observabitur.

Cum singularum Facultatum peculiare congressus habentur, antiquior ex Doctoribus, qui convenerunt, dummodo sit Professor ordinarius, primum in subsellis; si vero alienæ facultatis Doctores interfuerint, proximum ob eo locum obtineant.

Cum Cancellarius Aulam ingreditur, ut assertionibus publicis, aliisque actibus promunere intersit, Candidatus paulisper subsistat, brevem narrationem eorum, quæ tunc tractantur, atterat, veniamque urbana, ut moris est, salutatione ab eodem petat. Hunc vero honorem tam ipse quam arguentes Cancellario tantum, præterea nemini, exhibeant.

TITULUS XXX.

De loco Exteris in Achademia concedendo.

§.31. In publicis & solemnibus Doctorum seu Magistrorum Conventibus, nemini liceat, excepto Conservatore, inter Doctores eidem assidere. In cæteris vero plerisque functionibus poterunt ad Scholasticæ arbitratum exteri Doctores admitti, ac Viri etiam præclari, aut in aliqua dignitate constituti, ut & Prætor Cervariæ, quibus post antiquiorem locum assignetur.

Cum Cervariæ Civitas Achademicis actibus intererit, post antiquiorem Prætor assidebit, a quo deinceps decuriones; idemque obtineat, si quando Civitatis Commissarios ad Achademiarum Conventum rite & solemniter congregatum, verba facere oportebit.

Cum Cancellarius, & Doctores seu Magistri de more convenientes propugnationi Thesium intersint, idem sessionis ordo inter eosdem servetur, ac in publicis Conventibus Achademicis functionibus; neque Facultas præcedet, sed antiquior Concilii Doctor, ut moris est, principem locum obtinebit.

In literaria Palestra exercitationibus, aut Thesibus pro suggestu defendendis locus, ut Statuta præscribunt, exteris Doctoribus a Cancellario assignetur. Verum si Doctor aliquis Salmanticensis fuerit, hospitis quidem sede recipiatur, primo tamen arguendi honore donetur.

TITULUS XXXI.

De Achademiarum Conservatore.

§.32. Cervariæ Civitati unum e sui Magistratus Proceribus eligere conceditur, qui Achademiarum Conservatoris titulo & munere decoretur, eoque nomine, foro & privilegiis Achademiarum ubique locorum gaudeat. Inter

Ex Cervariæ Magistratu Procer Achademiarum Conservator eligendus.

De-

Quod ejus sit
munus, locus,
Privilegia.

Doctores post antiquiorem, locum obtineat, & distributionum in solemnibus Achademia functionibus fieri solitis particeps sit. Quoties autem ejusmodi renunciatio fiet, Civitas ipsa certiore ea de re faciat Achademia Protectorem.

Conservator solemnioribus Achademiae functionibus publice interesse debet; si que Matrili, vel alio principi loco commorari contigerit, ubi legatione Professor aliquis Achademiae nomine perfungatur, se illi socium adjungat.

TITULUS XXXII.

De Eligendis Achademia Officialibus.

Achademiae
Officialium
Definitorum
Concilio eli-
gendi.

§.33. Definitorum Concilium eos eligat Achademiae Officiales, quos ad obeunda proprii Ministerii munera magis idoneos censuerit, & Achademiae Protectorem, electionis hujusmodi certiore faciat.

Rite electus poterit quidem iusta de causa, quae etiam ad Protectorem Achademiae deferatur, ab officio suspendi, non tamen removeri sine legitima & judiciali notione. Haec autem ad Officiales audientiae Scholasticae, quos solus renunciat Cancellarius, non pertinent.

Si vacet officium ipsius anni decursu propter Possessoris obitum, aut remotionem ex delicto, sive ob quamlibet aliam causam, Concilio legitime coacto fiat electio; atque interim, si res ita exegerit, aliquem sufficiat Cancellarius.

Cum quis ejusmodi delictum aut scelus patrauerit, aut vel in ordinariam privationis officii poenam ipso jure inciderit, sive per sententiam Judicis juxta Achademias Sanctiones, vel ex juris communis dispositione puniendus sit, tota causa cognitio ad Cancellarium spectet.

Secretarius,
Cappellanus
major, & duo
Bidelli a Re-
ge nominan-
di.

Secretarius, Cappellanus major, & duo Bidelli, qui quoad vixerint, officium in Achademia retinebunt, a Rege in praesentiarum nominandi sunt, cui Concilium Definitorum, Protektoris Achademiae opera, personas idoneas, per ternas, ut, ajunt, proponet.

Magistri & Doctores, ad Concilium pro electione accedentes, jurent se, remota omni fraude, nihil in hujusmodi electionibus praeculis habituros, nisi justitiam & aequitatem, nec quod dederint, suffragium indicaturos.

Juramentum
ab electoribus
praestandum.

Nullus autem eligi possit, qui alicui ex Professoribus intra quartum cognationis gradum conjunctus sit.

Officiales singuli, priusquam munus aggreantur, emissa fidei Professione, obedientiam Cancellario, ejusque Judici jurati spondeant, atque omni fide & integritate officio satisfacturos, quod quamdiu praestare neglexerint, tandiu salario carebunt.

TITULUS XXXIII.

De Officiorum incompatibilitate.

§.34. Ut Cervariensis hujus Achademiae utilitati & splendori consulatur, duo officia vel salaria neminem aut consequi aut percipere posse statuitur; nec qui Civitatis Ministerio fungatur, ad Achademiae munera deligi, nisi Eligentibus constet, utriusque probe & fideliter satisfacere.

TITULUS XXXIV.

De Achademia Secretario.

§.35. Achademiae Secretarius, qui nulli praeterea hujusmodi officio fungi poterit, sedulam rebus omnibus curam impendat, ac munus suum accurate ac solerter impleat, nihilque eorum, quae pro Achademiae bono ejus fidei commissa sunt, negligat, aut parvi pendat.

Libros omnes seu Codices ad officium suum spectantes diligenter referat, digerat, & obagner, ut singula suis locis apte disposita, nihilque in regestris Achademiae praeposterum aut in concinnum reperiat.

Collationibus graduum Baecalaureatus interfit, quas (Codice ad id peculiariter destinato) actus ipse assignet, ab antiquiore Examinatore subscriptas; si haec in alienum Codicem retulerit, quatuor regalibus Hospitali assignandis muldetur. Singulos insuper Codices pro unaquaque facultate paratos habeat ad curriculum probationes. Hos autem alibi exactos per se ipse non admittat, quin Cancellarius ea de re consulatur, ut Titulo XXII. praescribitur. Si secus fecerit, octo regalium multam subeat.

Qua par est, cura & assiduitate Archivum Universitatis custodiat, & Diplomata, Instrumenta authentica, idque genus alia, quae penes Achademiam sunt, sive in Archivo, sive in Secretaria diligenter aservet. Horum omnium conficiat repertorium, & singula, cum occasio tulerit, sacrae tecta exhibere teneatur; idemque de caetera Universitatis suppellectili, ipsi vel aliis concredita, definitur.

Duabus Archivum clavibus obferretur, quarum altera sit penes Secretarium, altera penes juniorem Ratiocinatorem proprietarium; nec usquam aperiatur, nisi simul conveniant Archivista & Secretarius.

Illuc aservanda inferantur Bullae Pontificiae, Diplomata Regia, Constitutiones Achademiae, & id genus documenta alia. Horum autem exemplaria ex Archetypis authentice transcripta in Secretariae Scriiniis ad opportuniorem usum collocentur; necnon quotannis libri omnes, in quibus decreta Achademica, Matriculae, visitationes, & Decreta Regia continentur.

Si oportuerit, documentum aliquod ex Archivo educi seu efferr, notula ibidem, ejusmodi educationem indicans, reponenda erit. Curabit tamen Scholasticus, ut quod deducum,

Aut, exportatumve fuerit, ocius in Archivum referatur.

Quilibet scilicet
mulli Archi-
vi Visitator
deputandus.

Singulis quoque semestribus Archivi Visitatorem Achademia deputabit, qui sedulo inquirat, num, quae de eodem sancita sunt, legitime impleantur; & si quod animadversione dignum compererit, Scholastico indicabit, ut pro rei opportunitate utilius remedium, incommodo afferatur.

Munus Secre-
tarii.

Secretarius in repertorium, quod universae suppellectilis sive mobilium Achademiae conficiet, si quid etiam ejusmodi praeterea Achademia comparaverit, referre debeat; alias Cancellarius nec pretii solvendi mandatum decernat, nec illud subscribat; ejusque sit solite curare, ut haec a Secretario juxta normam hic praescriptam observentur.

Literas ex Achademici Concilii decreto conscribendas, non nisi diligenter inspectas, Secretarius subscribit, quas si decreto Concilii dissentientes comperiet, Cancellarium illico admonebit, ut ad mentem Concilii, quod scriptum est, conformari imperet; quod etiam in consultationibus aut relationibus ab Achademia faciendis praestandum erit.

Laureatis intra biduum vel citius, si mox discessuri sint, Diploma gradus tradet: Baecalaureis quidem minori obsignatum Achademiae sigillo: majori vero cum appenso Plumbo ex fericis funiculis, facultatis stemmati concoloribus, Licentiatibus & Doctoribus, seu Magistris.

In titulis praeterea sive privilegiis cuiuscumque gradus, comparatis rite suffragiis, Laureati approbationem consuetis formulis exprimere debeat, videlicet: An nemine, discrepante: an majori parte consentiente, Scrutinium seu probatio peracta fuerit. Quod si praetermiserit, prima vice viginti libras, altera quadraginta subsidio Hospitalis persolvat; tertia vero res hujusmodi ad Achademiae Protectorem deferenda erit.

Si Laureatus Diploma gradus deperdat, illud rursus edere Secretarius teneatur, & septem dumtaxat regalia hujusce laboris nomine exigat.

Praescriptam quoque regulam, sive rationarium stipendiorum, quae ipsi officii nomine debentur, palam & praesto habeat, ut quantum solvi oporteat, omnibus innoteat.

Stipendia in omni Scripturarum genere Secretario assignata.

§.36. Pro Matricula, quod Titulo XXII. praescribitur.

Pro incorporando unius vel plurium, curriculum Testimonio, Regalia duo.

Pro Testimonio Matriculae uniuscujusque anni, Regale unum.

Pro Testimonio uniuscujusque cursus in qualibet facultate, selqui Regale.

Pro Testimonio uniuscujusque lectione, propugnationis thesium, aut praesidentiae, & substitutionis Cathedrae, Regalia duo.

Pro singulari Titulis impressis, quos subscriptione manerit, Regalis dimidium.

Pro Testimonio possessionis Cathedrae, Regalia quatuor.

Pro Testimonio gradus Baecalaurei, Licentiat, Doctoris, aut incorporationis in qualibet facultate, Regalia quatuor.

Pro Testimonio praxis biennalis Medicinae, Regalia octo.

Pro Testimonio alicujus concessionis, aut privilegii Universitatis, Regalia triginta, vel plus minusve, ratione laboris impendendi.

Pro Testimonio alicujus Statuti Achademiae, Regalia quatuor.

Pro reliquis autem scripturis, quae in hisce Constitutionibus memorantur, quod ubique praescribitur, persolvetur. Pro illis vero, pro quibus, quia vel raro vel extra ordinem tradi continget, certa regula definiti non potest, veluti pro Testimonio, vel Decreti Concilii Achademici, vel partis ejusdem aut brevioris aut prolixioris, sive rationem reddituram, & id genus similibus, stipendium ejusmodi Secretarius exiget, quod, ratione, habita laboris impensis, aequum & justum ad conscientiam normam aestimabit. Sique aliquis pro hisce rebus nimio se cogi dispendio putabit, Cancellarium adeat, ad cujus cognitionem & fidem pertinebit providere, ut exigendi modum Secretarius non excedat.

TITULUS XXXV.

De Oeconomio, seu reddituum Achademiae Administratore.

§.37. Definitorum Concilium, idoneum bonorum Achademiae Administratorem creabit, qui eadem facta tecta conservare diligenter curet, ac redditus, proventus, & fructus ad eandem pertinentes sedulo ac fideliter colligere debeat. Cautionem tamen fidejussoriam ab eodem postulat, nec nisi diligenti inquisitione comprobata admittat. Deinde vero tanquam legitimus Oeconomus exigendi munus ipse suscipiat, dabitque operam, nihil incuria sua pereat, nihil inexactum superfit, quod etiam legitimis documentis ostendere teneatur. Accepti quoque tabulas in promptu habeant Ratiocinatores, ut quantum in bonis sit Achademiae, aut cesserit in Erarium, constet.

Oeconomus a
Definitoribus
eligendus; a
quo fidejussio-
riam cautio-
nem acci-
piant.

Administrator quotannis suae administrationis rationem reddat, ac si quid de exactis Achademiae redditibus apud eum supererit, intra dies octo in Achademiae compendium deponat quod si cunctetur, in eum executive procedatur. Pars etiam pro rata dierum dilatae solutionis in ejusdem salario deducatur in multam, & si quo efficaciori remedio opus sit, illud Achademia mature adhibere non praetermittat. Rationibus denum subductis accepti & expensis, tabulae Protektori exhibeantur.

Illius officii
partes.

Legitime solvisse Administrator non censetur, nisi per schedam a Secretario, Scholastico, & duobus Ratiocinatoribus, ab Achademia destinatis, subscriptam.

Solutiones
Administrato-
ris ita
ubi prius sub-
signatur.

Statis temporibus juxta Sanctiones Achademiae, annua Professoribus, & Ministris